

בְּאֶחָד בְּשֵׁבַט, רֵאשׁ הַשָּׁנָה לְאֵילָן, כְּדַבְּרֵי בֵּית שְׁמַאי. בֵּית הֵלֵל אוֹמְרִים, בְּחֻמְשָׁה עָשָׂר בּוֹ:

Mit dem ersten Schwaṭ beginnt für den Baum ein neues Jahr nach Ansicht der Schule Schammai; die Schule Hilles aber meint: Mit dem fünfzehnten. (mRH 1:1)

On the first of Shevat is the New Year for the tree; in accordance with the statement of Beit Shammai. But Beit Hillel say: The New Year for trees is on the fifteenth of Shevat.

סדר ט"ו בשבט

Tu BiSchwat Seder

Lied "Hashkediya porachat"

The almond tree is blooming And the golden sun is shining, Birds atop each roof Announcing the arrival of the festival.	Hashkediyaḥ porachat Veshemesh paz zorachat, Tziporim merosh kol gag Mevasrot et bo hachag.	הַשְּׁקֵדִיָּה פּוֹרַחַת, וְשֶׁמֶשׁ פָּז זוֹרַחַת. צִפּוֹרִים מֵרֹאשׁ כָּל גַּג מְבַשְּׂרוֹת אֶת בּוֹא הַחָג:
Tu bishvat has arrived (it's) the festival of trees. Tu bishvat has arrived (it's) the festival of trees.	Tu bishvat higiya Chag la'ilanot. Tu bish'vat higiya Chag la'ilanot.	ט"ו בְּשֵׁבַט הַגִּיעַ - חַג הָאֵילָנוֹת! ט"ו בְּשֵׁבַט הַגִּיעַ - חַג הָאֵילָנוֹת.
The land is crying out The time of planting has arrived Each person shall take a tree We'll stride out with spades.	Ha'arets meshava'at Higiyaḥ et lata'at Kol echad yikach lo etz Be'atim nitzeh chotzetz.	הָאָרֶץ מְשׁוֹעֵצָה: הַגִּיעָה עֵת לְטַעַת! כָּל אֶחָד יִטַּע פֶּה עֵץ, בְּאֵתִים נִצֵּא חוֹצְצִים:
Tu bishvat has arrived (it's) the festival of trees. Tu bishvat has arrived (it's) the festival of trees.	Tu bishvat higiya Chag la'ilanot. Tu bish'vat higiya Chag la'ilanot.	ט"ו בְּשֵׁבַט הַגִּיעַ - חַג הָאֵילָנוֹת! ט"ו בְּשֵׁבַט הַגִּיעַ - חַג הָאֵילָנוֹת.
Let's plant every mountain and hill From Dan to Beer Sheva, We will inherit our country The land of olive, oil and honey.	Nita kol har vegeva miDan vead Beer Sheva, veartzenu shuv nirash eret zeyt yitzhar udvash.	נִטַּע כָּל הַר וְגִבְעָה, מִדָּן וְעַד בְּאֵר-שֶׁבַע: וְאֶרְצֵנוּ שׁוּב נִירָשׁ- אָרֶץ זֵית וְדִבְשׁ.
Tu bishvat has arrived (it's) the festival of trees. Tu bishvat has arrived (it's) the festival of trees.	Tu bishvat higiya Chag la'ilanot. Tu bish'vat higiya Chag la'ilanot.	ט"ו בְּשֵׁבַט הַגִּיעַ - חַג הָאֵילָנוֹת! ט"ו בְּשֵׁבַט הַגִּיעַ - חַג הָאֵילָנוֹת .

Creation

Gen 1,9-13

God said, "Let the water below the sky be gathered into one area, that the dry land may appear." And it was so.

God called the dry land Earth and called the gathering of waters Seas. And God saw that this was good.

And God said, "Let the earth sprout vegetation: seed-bearing plants, fruit trees of every kind on earth that bear fruit with the seed in it." And it was so.

The earth brought forth vegetation: seed-bearing plants of every kind, and trees of every kind bearing fruit with the seed in it. And God saw that this was good.

And there was evening and there was morning, a third day.

וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יִקְוּי הַמַּיִם מִתַּחַת הַשָּׁמַיִם אֶל־
מָקוֹם אֶחָד וַתֵּרָאָה הַיַּבְשָׁה וַיְהִי־כֵן:

וַיִּקְרָא אֱלֹהִים לַיַּבְשָׁה אֶרֶץ וּלְמִקְוֵה הַמַּיִם קָרָא
יַמִּים וַיֵּרָא אֱלֹהִים כִּי־טוֹב:

וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים תִּדְשָׂא הָאָרֶץ דְּשָׂא עֵשֶׂב מִזֵּרִיעַ
זֶרַע עֵץ פְּרִי עֵשֶׂה פְּרִי לְמִינּוֹ אֲשֶׁר זֶרְעוֹ־בוֹ עַל־
הָאָרֶץ וַיְהִי־כֵן:

וַתּוֹצֵא הָאָרֶץ דְּשָׂא עֵשֶׂב מִזֵּרִיעַ זֶרַע לְמִינֵהוּ וְעֵץ
עֵשֶׂה־פְּרִי אֲשֶׁר זֶרְעוֹ־בוֹ לְמִינֵהוּ וַיֵּרָא אֱלֹהִים כִּי־
טוֹב:

וַיְהִי־עֶרֶב וַיְהִי־בֹקֶר יוֹם שְׁלִישִׁי: {פ}

Ps 148

Hallelujah. Praise ADONAI from the heavens;
praise Him on high.
Praise Him, all His angels, praise Him, all His hosts.
Praise Him, sun and moon, praise Him, all bright stars.
Praise Him, highest heavens,
and you waters that are above the heavens.
Let them praise the name of ADONAI,
for it was He who commanded that they be created.
He made them endure forever,
establishing an order that shall never change.
Praise ADONAI, O you who are on earth,
all sea monsters and ocean depths,
fire and hail, snow and smoke,
storm wind that executes His command,
all mountains and hills, all fruit trees and cedars,
all wild and tamed beasts,
creeping things and winged birds,
all kings and peoples of the earth,
all princes of the earth and its judges,
youths and maidens alike, old and young together.
Let them praise the name of ADONAI,
for His name, His alone, is sublime;
His splendor covers heaven and earth.
He has exalted the horn of His people
for the glory of all His faithful ones,
Israel, the people close to Him.
Hallelujah.

הַלְלוּ־יְהוָה הַלְלוּ אֶת־יְהוָה מִן־הַשָּׁמַיִם הַלְלוּהוּ
בְּמַרוֹמִים:

הַלְלוּהוּ כָל־מַלְאָכָיו הַלְלוּהוּ כָל־צַבָּאוֹ:
הַלְלוּהוּ שֶׁמֶשׁ וְיָרֵחַ הַלְלוּהוּ כָּל־כּוֹכְבֵי אוֹר:
הַלְלוּהוּ שְׁמֵי הַשָּׁמַיִם וְהַמַּיִם אֲשֶׁר מֵעַל
הַשָּׁמַיִם:

יְהַלְלוּ אֶת־שֵׁם יְהוָה כִּי הוּא צִוָּה וַיִּבְרָאוּ:
וַיַּעֲמִידֵם לְעֵד לְעוֹלָם חֻק־נֶתַן וְלֹא יַעֲבוֹר:
הַלְלוּ אֶת־יְהוָה מִן־הָאָרֶץ תַּנְיִינִים וְכָל־תַּהֲמוֹת:
אֵשׁ וּבָרָד שֶׁלֵּג וְקִיטוֹר רוּחַ סַעֲרָה עֹשֶׂה דְבָרוֹ:
הַהָרִים וְכָל־גְּבְעוֹת עֵץ פְּרִי וְכָל־אֲרָזִים:
הַחַיָּה וְכָל־בְּהֵמָה רֹמֵשׁ וְצִפּוֹר כָּנָף:
מַלְכֵי־אֲרֶץ וְכָל־לְאֻמִּים שָׂרִים וְכָל־שֹׁפְטֵי
אֲרֶץ:

בַּחֲוָרִים וּגְמֵ־בְתוֹלוֹת זְקֵנִים עִם־נְעָרִים:
יְהַלְלוּ אֶת־שֵׁם יְהוָה כִּי־נִשְׁגָּב שְׁמוֹ לְבַדּוֹ הוֹדוּ
עַל־אֲרֶץ וְשָׁמַיִם:
וַיִּרָם קָרוֹן לְעַמּוֹ תַּהַלָּה לְכָל־חַסִּידָיו לְבָנֵי
יִשְׂרָאֵל עִם קָרְבוֹ הַלְלוּ־יְהוָה: {פ}

Siddur, Shaharit Shabbat

All thank You, all praise You, and all declare:
"None is as holy as ADONAI".
All will praise You forever, creator of all.
Each day, God, You raise the gates of the east,

הַכֹּל יוֹדוּךָ. וְהַכֹּל יִשְׁבַּחוךָ. וְהַכֹּל יֹאמְרוּ אֵין
קָדוֹשׁ כִּי־יְהוָה: הַכֹּל יְרוֹמְמוֹךָ סֶלָה יוֹצֵר הַכֹּל:
הָאֵל הַפּוֹתַח בְּכָל יוֹם דְּלֹתוֹת שְׁעָרֵי מִזְרַח.
וּבוֹקֵעַ חֲלוֹנֵי רִקְיעַ. מוֹצִיא חֲמָה מִמְּקוֹמָה.

open the windows of the sky, bring forth the sun from its place and the moon from where it sits, illuminating the entire world and all its inhabitants whom You created, with mercy. With kindness You illumine the earth and all who dwell on it, and in your goodness, day after day, You renew creation.

וּלְכַנֵּה מִמְכוֹן שְׁבִתָּהּ. וּמֵאִיר לְעוֹלָם כָּלוּ וּלְיוֹשְׁבָיו. שֶׁבְּרָא בְּמִדַּת הַרְחֻמִּים: הַמֵּאִיר לְאַרְץ וְלְדָרִים עָלֶיהָ בְּרַחֲמִים. וּבִטְוֵבוֹ מְחַדֵּשׁ בְּכָל יוֹם תְּמִיד. מַעֲשֵׂה בְּרֵאשִׁית:

Piyut אָז יִרְנֶן עֵץ הַיַּרְדֵּן (Az Yeranen HaEtz), Rabbi Yosef Hayyim of Bagdad (HaBen Ish Hai, 1835-1909)

Then the tree of the forests shall sing before God,
Before the Almighty it shall offer hymns and songs.

Refrain: I will sing a new song
Praise be to the living God, our Creator,
and sanctified be his name

Blessed be the God who dwells upon high, the Creator
of manifold life who also created good trees.

Refrain: I will sing a new song...

Exalted be God in the heavenly abodes
Blessed the One who blesses the years,
who brings forth grapes.

Refrain: I will sing a new song...

Glory to the God of the stars,
The One who makes branches and pine trees grow
And who creates olive trees and date palms.

Refrain: I will sing a new song...

Blessed is the living God dwelling upon high,
who brings forth figs, let's thank him in song.

Refrain: I will sing a new song...

Praise the living God with songs
Who rises above the waters of the rivers
Pomegranates and all kinds of fruits.

Refrain: I will sing a new song...

Strengthen the straying hearts,
rejoice children and their parents
Thus shall we be blessed for many years

Refrain: I will sing a new song...

אָז יִרְנֶן עֵץ הַיַּעֲרִים לְפָנַי אֵל אֲדִיר אֲדִירִים
יַעֲרֵיר זְמִירוֹת וְשִׁירִים אֲשִׁיר שִׁיר הַקֹּדֶשׁ
יִתְפָּאֵר אֵל חַי צוֹרְנוֹ וְשִׁמוֹ יִתְקַדֵּשׁ

בְּרוּךְ אֵל שׁוֹכֵן עַרְבוֹת הַבּוֹרָא נְפֹשׁוֹת רַבּוֹת
וּבְרָא אֵילָנוֹת טוֹבוֹת אֲשִׁיר שִׁיר הַקֹּדֶשׁ
יִתְפָּאֵר אֵל חַי צוֹרְנוֹ וְשִׁמוֹ יִתְקַדֵּשׁ

רַם אֵל בְּשָׁמַי מְעוֹנִים בְּרוּךְ מְבָרֵךְ הַשָּׁנִים
מְצַמִּיחַ עֲנָבֵי גְפְנִים אֲשִׁיר שִׁיר הַקֹּדֶשׁ
יִתְפָּאֵר אֵל חַי צוֹרְנוֹ וְשִׁמוֹ יִתְקַדֵּשׁ

כְּבָדוֹ אֵל בְּאוֹרִים הַגְּדִיל עֲנָפִים וְזִמְרִים
וּבְרָא זֵיתִים וְתַמְרִים אֲשִׁיר שִׁיר הַקֹּדֶשׁ
יִתְפָּאֵר אֵל חַי צוֹרְנוֹ וְשִׁמוֹ יִתְקַדֵּשׁ

יִתְבָּרַךְ חַי דָּר מְעוֹנָה מְצַמִּיחַ פְּרֵי תְּאֵנָה
נוֹדֶה לוֹ בְּשִׁיר וְרִנָּה אֲשִׁיר שִׁיר הַקֹּדֶשׁ
יִתְפָּאֵר אֵל חַי צוֹרְנוֹ וְשִׁמוֹ יִתְקַדֵּשׁ

הִלְלוּ אֵל חַי בְּזִמְרוֹת הַמַּגְדִּיל עַל מֵי נְהָרוֹת
רְמוֹנִים וּמִינֵי פְרוֹת אֲשִׁיר שִׁיר הַקֹּדֶשׁ
יִתְפָּאֵר אֵל חַי צוֹרְנוֹ וְשִׁמוֹ יִתְקַדֵּשׁ

חֲזַקוּ לְכַבּוֹת שׁוֹכְבוֹת שְׂמַחוּ בָּנִים עִם הָאָבוֹת
כֹּה נִזְכָּה לְשָׁנִים רַבּוֹת אֲשִׁיר שִׁיר הַקֹּדֶשׁ
יִתְפָּאֵר אֵל חַי צוֹרְנוֹ וְשִׁמוֹ יִתְקַדֵּשׁ

We eat a fruit with a shell outside, only the inner part is edible

Blessed be You, ADONAI, our God, Sovereign of time
and space, who brings forth the fruit of the tree.

בְּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם
בוֹרֵא פְרֵי הָעֵץ:

We drink white wine/grapejuice

Blessed be You, ADONAI, our God, Sovereign of time
and space who brings forth the fruit of the grapevine.

בְּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם
בוֹרֵא פְרֵי הַגֶּפֶן:

Rabbinic Sources

mRosh Hashana 1:1

There are four new years:

The first of Nisan is the new year for kings and for festivals.

The first of Elul is the new year for the tithe of beasts.

Rabbi Elazar and Rabbi Shimon say: the first of Tishri.

The first of Tishri is the new year for years, for shmitta and jubilee years, for planting and for [tithe of] vegetables.

The first of Shevat is the new year for trees, according to the words of Bet Shammai. Bet Hillel says: on the fifteenth of that month.

אַרְבַּעַה רְאִשֵׁי שָׁנִים הֵם.

בְּאַחַד בְּנִסָּן רֵאשׁ הַשָּׁנָה לְמַלְכִים וְלְרִגְלִים.

בְּאַחַד בְּאֵלוּל רֵאשׁ הַשָּׁנָה לְמַעֲשֵׂר בְּהֵמָה. רַבִּי אֶלְעָזָר וְרַבִּי שִׁמְעוֹן אוֹמְרִים, בְּאַחַד בְּתִשְׁרִי.

בְּאַחַד בְּתִשְׁרִי רֵאשׁ הַשָּׁנָה לְשָׁנִים וְלְשִׁמְטִין וְלִיבּוּלּוֹת, לְנֻטִיעָה וְלִירְקוֹת.

בְּאַחַד בְּשֵׁבַט, רֵאשׁ הַשָּׁנָה לְאֵילָן, כְּדַבְּרֵי בֵּית שַׁמַּי. בֵּית הַלֵּל אוֹמְרִים, בְּחֹמֶשֶׁה עָשָׂר בּוֹ:

mAvot 3:17

Rabbi El'azar ben Azariah used to say: one whose wisdom exceeds his deeds, to what may he be compared? To a tree whose branches are numerous but whose roots are few, so that when the wind comes, it uproots it and overturns it, as it is said, "He shall be like a bush in the desert, which does not sense the coming of good. It is set in the scorched places of the wilderness, in a barren land without inhabitant" (Jeremiah 17:6).

But one whose deeds exceed his wisdom, to what may he be compared? To a tree whose branches are few but roots are many, so that even if all the winds in the world come and blow upon it, they cannot move it out of its place, as it is said, "He shall be like a tree planted by waters, sending forth its roots by a stream. It does not sense the coming of heat, its leaves are ever fresh. It has no care in a year of drought; it does not cease to yield fruit" (Jeremiah 17:8).

רַבִּי אֶלְעָזָר בֶּן עֲזַרְיָה הֵיזָה אוֹמֵר, כָּל שֶׁחֲכָמְתוֹ מְרַבָּה מְמַעֲשָׂיו, לְמָה הוּא דוֹמֶה, לְאֵילָן שֶׁעֲנָפָיו מְרַבִּין וְשָׂרְשָׁיו מְעֻטִין, וְהַרוּחַ בָּאָה וְעוֹקְרָתוֹ וְהוֹפְכָתוֹ עַל פָּנָיו, שֶׁנֶּאֱמַר (יִרְמִיָּה יז) וְהֵיזָה כְּעֵרְעָר בְּעֵרְבָה וְלֹא יֵרָאֶה כִּי יָבֹא טוֹב וְשָׁכֵן חֲרָרִים בְּמִדְבָּר אֶרֶץ מְלַחָה וְלֹא תִשָּׁב.

אָבֵל כָּל שֶׁמַּעֲשָׂיו מְרַבִּין מִחֲכָמְתוֹ, לְמָה הוּא דוֹמֶה, לְאֵילָן שֶׁעֲנָפָיו מְעֻטִין וְשָׂרְשָׁיו מְרַבִּין, שֶׁאֶפְלוּ כָּל הָרוּחֹת שֶׁבָּעוֹלָם בָּאוֹת וְנוֹשְׁבוֹת בּוֹ אֵין מִזִּזִּין אוֹתוֹ מִמְקוֹמוֹ, שֶׁנֶּאֱמַר (ש) "וְהֵיזָה כְּעֵץ שֶׁתּוֹל עַל מַיִם וְעַל יוּבֵל יִשְׁלַח שָׂרְשָׁיו וְלֹא יֵרָאֶה כִּי יָבֹא חֶם, וְהֵיזָה עָלֶיהוּ רֵעָנָו, וּבִשְׁנַת בַּצָּרֶת לֹא יִדָּאָג, וְלֹא יִמַּיֵשׁ מְעַשְׂוֹת פְּרִי":

Song of Songs 6:11

I went down to the nut grove to see the budding of the vale; to see if the vines had blossomed, if the pomegranates were in bloom.

אֶל-גִּנַּת אֶגְזוֹ יֵרַדְתִּי לְרֵאוֹת בְּאֵבֵי הַנָּחַל לְרֵאוֹת הַפְּרֻחָה הַגָּפֹן הַנִּצְוֹ הַרְמָנִים:

Shir HaShirim Rabbah 6:11

"I went down to the nut garden," this is the world.

"To look at the budding of the valley, this is Israel.

"To see if the vine had blossomed," these are the synagogues and the study halls.

"And the pomegranates were in bloom," these are the children who sit and engage in Torah study, and sit in rows like pomegranate seeds.

אֶל גִּנַּת אֶגְזוֹ יֵרַדְתִּי, זֶה הָעוֹלָם. לְרֵאוֹת בְּאֵבֵי הַנָּחַל, אֵלוּ יִשְׂרָאֵל. לְרֵאוֹת הַפְּרֻחָה הַגָּפֹן, אֵלוּ בֵּיתֵי כְּנִסְיוֹת וּבֵיתֵי מִדְרָשׁוֹת. הַנִּצְוֹ הַרְמָנִים, אֵלוּ הַתִּינוּקוֹת שֶׁיּוֹשְׁבִין וְעוֹסְקִין בַּתּוֹרָה, וְיוֹשְׁבִין שׁוֹרוֹת שׁוֹרוֹת כְּגַרְעֵינֵי רְמוֹנִים.

I went down into the nut tree grove, to see the green plants of the valley, to see whether the vine budded, and the pomegranates were in flower.	El ginat egoz yarad'ti lir'ot be'inei hanachal lir'ot hafarchah hagefen henetzu harimonim.	אל-גִּנַּת אֶגּוֹז יָרַדְתִּי לְרֵאוֹת בְּאֵבֵי הַנַּחַל, לְרֵאוֹת הַפְּרֻחָה הַגָּפֹן, הַנִּצְּצוּ הָרְמֹנִים.
Let us get up early to the vineyards. Let us see whether the vine has budded, its blossom is open, and the pomegranates are in flower.	Lecha dodi netze hasadeh nalinah bak'farim nashkimah lak'ramim nir'eh im parchah hagefen. Pitach hasmadar	לֵךְ דּוּדֵי נִצַּא הַשָּׂדֶה, נְלִינָה בַכְּפָרִים, נִשְׁכִּימָה לְכָרְמִים. נִרְאֶה אִם-פְּרֻחָה הַגָּפֹן, פֶּתַח הַסְּמָדָר .
Awake, O north wind, Come, O south wind! Blow upon my garden, That its perfume may spread. Let my beloved come to his garden And enjoy its luscious fruits!	Uri tzafon uvo'i teiman, Hafichi gani jizlu vesamav, Yavo dodi legano Veyochal pri megadav.	עוּרֵי צָפוֹן וּבוֹאֵי תִימָן , הַפִּיחֵי גַנִּי יָזְלוּ בְשִׁמְיוֹ ; יָבֵא דּוּדֵי לְגַנּוֹ וַיֹּאכַל פְּרֵי מְגַדָּיו.

We eat a fruit with seeds or a kernel inside, only the outer part is edible

We drink white wine/grapejuice with a few drops of red wine/grapejuice.

Rooting oneself (again) in the Land of Israel

Deut 8:6-14

Therefore keep the commandments of your God יהוה: walk in God's ways and show reverence.

For your God יהוה is bringing you into a good land, a land with streams and springs and fountains issuing from plain and hill;

a land of wheat and barley, of vines, figs, and pomegranates, a land of olive trees and honey;

a land where you may eat food without stint, where you will lack nothing; a land whose rocks are iron and from whose hills you can mine copper.

When you have eaten your fill, give thanks to your God יהוה for the good land given to you.

Take care lest you forget your God יהוה and fail to keep the divine commandments, rules, and laws which I enjoin upon you today.

When you have eaten your fill, and have built fine houses to live in, and your herds and flocks have multiplied, and your silver and gold have increased, and everything you own has prospered, beware lest your heart grow haughty and you forget your God יהוה —who freed you from the land of Egypt, the house of bondage;

וְשָׁמַרְתָּ אֶת-מִצְוֹת יְהוָה אֱלֹהֶיךָ לְלַכֵּת בְּדַרְכָּיו וּלְיִרְאָה אֹתוֹ:

כִּי יְהוָה אֱלֹהֶיךָ מְבִיאֶךָ אֶל-אֶרֶץ טוֹבָה אֶרֶץ נַחֲלֵי מַיִם עֵינֹת וְתַהֲמַת יְצָאִים בְּבִקְעָה וּבְקָרִי: אֶרֶץ חֲטָה וּשְׁעָרָה וְגָפֹן וְתַאֲנָה וְרִמּוֹן אֶרֶץ-זֵית שָׁמֶן וְדִבְשׁ:

אֶרֶץ אֲשֶׁר לֹא בְמִסְפַּנֵּת תֹּאכַל-בָּהּ לֶחֶם לֹא-תַחֲסַר כֹּל בָּהּ אֶרֶץ אֲשֶׁר אֲבֹנֶיהָ בְּרֹזֶל וּמְהַרְרֵיהָ תַחְצַב נְחֹשֶׁת:

וְאָכַלְתָּ וּשְׂבַעְתָּ וּבֵרַכְתָּ אֶת-יְהוָה אֱלֹהֶיךָ עַל-הָאֶרֶץ הַטֹּבָה אֲשֶׁר נָתַתְּ לָךְ:

הַשָּׁמֶר לֵךְ פֶּן-תִּשְׁכַּח אֶת-יְהוָה אֱלֹהֶיךָ לְבַלְתִּי שָׁמֶר מִצְוֹתָיו וּמִשְׁפָּטָיו וְחֻקֹּתָיו אֲשֶׁר אָנֹכִי מְצַוֶּה הַיּוֹם:

פֶּן-תֹּאכַל וּשְׂבַעְתָּ וּבִתִּים טֹבִים תִּבְנֶה וַיִּשְׁבַּחְתָּ וַיִּקְרָךְ וַצִּאֲנֶךָ יִרְבְּנוּ וְכֶסֶף וְזָהָב יִרְבְּהוּ לָךְ וְכָל אֲשֶׁר-לָךְ יִרְבֶּה:

וְרָם לְבָבְךָ וּשְׁכַחְתָּ אֶת-יְהוָה אֱלֹהֶיךָ הַמוֹצִיאֶךָ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם מִבֵּית עַבְדִּים:

Thus said the Sovereign GOD: Then I in turn will take and set [in the ground a slip] from the lofty top of the cedar; I will pluck a tender twig from the tip of its crown, and I will plant it on a tall, towering mountain. I will plant it in Israel's lofty highlands, and it shall bring forth boughs and produce branches and grow into a noble cedar. Every bird of every feather shall take shelter under it, shelter in the shade of its boughs. Then shall all the trees of the field know that it is I, GOD, who have abased the lofty tree and exalted the lowly tree, who have dried up the green tree and made the withered tree bud. I, GOD, have spoken, and I will act.

כֹּה אָמַר אֱדֹנָי יְהוִה וְלִקְחֹתִי אֲנִי מִצְמַרְת
הָאֲרֹז הָרָמָה וְנִתְתִי מֵרֹאשׁ יִנְקוּתָיו רֹךְ
אֶקְטֹף וְשִׁתְּלֹתִי אֲנִי עַל הַר-גְּבוּהַ וְתִלְוִל:
בְּהַר מְרוֹם יִשְׂרָאֵל אֲשַׁתְּלֶנּוּ וְנִשָּׂא עֲנָף
וְעָשָׂה פְרִי וְהָיָה לְאֲרֹז אֲדִיר וְשִׁכְנּוּ תַחְתָּיו
כָּל צְפוּר כָּל-כָּנָף בְּצֹל דְלִיּוּתָיו תִּשְׁכַּנּוּ:
וְיָדְעוּ כָּל-עֵצֵי הַשָּׂדֶה כִּי אֲנִי יְהוִה
הַשֹּׁפֵלִתִי עַץ גְּבוּהַ הַגְּבוּהָתִי עַץ שֹׁפֵל
הוֹבִשְׁתִּי עַץ לֶחַ וְהִפְרַחְתִּי עַץ יָבֵשׁ אֲנִי
יְהוִה דִּבַּרְתִּי וְעָשִׂיתִי: {פ}

BT Taanit 23a

One day, Choni was walking along the road when he saw a certain man planting a carob tree. Choni said to him: This tree, after how many years will it bear fruit? The man said to him: It will not produce fruit until seventy years have passed. Choni said to him: Is it obvious to you that you will live seventy years, that you expect to benefit from this tree? He said to him: That man himself found a world full of carob trees. Just as my ancestors planted for me, I too am planting for my descendants.

יֹמָא חַד הָיָה אֲזִיל בְּאוּרְקָא, חֲזַיִיה לְהָהוּא
גְּבָרָא דְהָוָה נִטַּע חֲרוּבָא,
אָמַר לֵיה: הָאִי, עַד כַּמָּה שָׁנִין טְעִין?
אָמַר לֵיה: עַד שִׁבְעִין שָׁנִין.
אָמַר לֵיה: פְּשִׁיטָא לָךְ דְּחִיית שִׁבְעִין שָׁנִין?
אָמַר לֵיה הָאִי גְּבָרָא: עָלְמָא בְּחֲרוּבָא
אֲשַׁפְתְּתִיהּ. כִּי הֵיכִי דְשִׁתְּלוּ לִי אַבְתָּתִי —
שִׁתְּלִי נָמִי לְבָרָאִי.

Aharon D. Gordon (1856 Shitomyr – 1922 Degania)

A person, a human being, must always be within nature, because nature is to humans who feel and know exactly what water is to a fish. Because humans need not only the reflection of nature within their soul. They need the sphere of nature, the encompassing and unifying pressure that nature, that infinite being, presses on every point of their body and soul and forces them to live, to be a human being and to be an individual in their own right.

הָאָדָם בָּאֲשֶׁר הוּא אָדָם, צָרִיךְ לֵהוֹיֹת תָּמִיד בְּתוֹךְ
הַטֶּבַע, כִּי הַטֶּבַע הוּא לְאָדָם הַמְרָגִישׁ וְהַמְכִיר
מִמֶּשׁ מַה שֶׁהַמִּים הֵם לְדָג. כִּי לֹא רַק לְהִשְׁתַּקְפוֹת
בְּבוֹאָתוֹ שֶׁל הַטֶּבַע בְּתוֹךְ נַפְשׁוֹ זְקוּק בְּאָדָם. זְקוּק
הוּא לְסִפְרִירָה שֶׁל הַטֶּבַע, לְלַחֲצִיזָה הַמְקַפֶּת
וְהַמְאַחֶדֶת, שֶׁהַטֶּבַע, שֶׁהוּוִיָּה אֵין-סוֹפִית לוֹחֶצֶת
עַל כֵּךְ נִקּוּדָה מִנְקוּדוֹת גּוֹפוֹ וְנַפְשׁוֹ וּמְכַרִּיחָה אוֹתוֹ
לְחַיּוֹת, לְהוֹיֹת אָדָם וְלֵהוֹיֹת פֶּרֶט בְּפָנָי עֲצֻמוֹ.

Lied “Tzaddik katamar jifrach” (Ps 92,13-16)

The righteous bloom like a date-palm;
they thrive like a cedar in Lebanon;
planted in the house of the LORD,
they flourish in the courts of our God.
In old age they still produce fruit;
they are full of sap and freshness,
attesting that the LORD is upright,
my rock, in whom there is no wrong.

צַדִּיק כַּתְּמָר פִּרְחַ כְּאֲרֹז בְּלְבָנוֹן יִשְׁגָּה:
שִׁתְּוִלִּים בְּבַיִת יְהוָה בְּחֲצֵרוֹת אֱלֹהֵינוּ יִפְרִיחוּ:
עוֹד יְנוּבּוֹן בְּשִׁיבָה דְשָׁנִים וְרַעְנָנִים יִהְיוּ:
לְהַגִּיד כִּי-יִשְׁרָר יְהוָה צוּרֵי וְלֹא-[עוֹלָתָה] (עֲלָתָה) בּוֹ: {פ}

We eat fruits which are entirely edible.

We drink white wine/grapejuice with a more drops of red wine/grapejuice.

Tikkun Olam

Lev 26,3-6

If you follow My laws and faithfully observe My commandments,
I will grant your rains in their season, so that the earth shall yield its produce and the trees of the field their fruit.
Your threshing shall overtake the vintage, and your vintage shall overtake the sowing; you shall eat your fill of bread and dwell securely in your land.
I will grant peace in the land, and you shall lie down untroubled by anyone; I will give the land respite from vicious beasts, and no sword shall cross your land.

אם־בְּחַקְתִּי תֵלְכוּ וְאֶת־מִצְוֹתַי תִּשְׁמְרוּ וַעֲשִׂיתֶם אֹתָם: וְנָתַתִּי גֶשְׁמִיכֶם בְּעִתָּם וְנָתַתִּי הָאָרֶץ יְבוּלָהּ וְעֵץ הַשָּׂדֶה יִתֵּן פְּרִיֹ: וְהַשִּׁיג לְכֶם דְּבִישׁ אֶת־בְּצִיר וּבְצִיר יִשִּׁיג אֶת־זֶרַע וְאֶכְלֶתֶם לַחֲמֶכֶם לְשִׁבְעַ וְיִשְׂבַּתֶּם לְבָטַח בְּאַרְצְכֶם:
וְנָתַתִּי שָׁלוֹם בְּאַרְצְךָ וְיִשְׁכַּבְתֶּם וְאִין מִחְרִיד וְהִשְׁפַּתִּי חַיָּה רָעָה מִזֶּה־הָאָרֶץ וְחֶרֶב לֹא־תֵעָבֵר בְּאַרְצְכֶם:

Ezek 34,25-29

And I will grant them a covenant of friendship. I will banish vicious beasts from their land, and they shall live secure in the wasteland, they shall even sleep in the woodland.
I will make these and the environs of My hill a blessing: I will send down the rain in its season, rains that bring blessing. The trees of the field shall yield their fruit and the land shall yield its produce. [My people] shall continue secure on its own soil. They shall know that I am GOD when I break the bars of their yoke and rescue them from those who enslave them.
They shall no longer be a spoil for the nations, and the beasts of the earth shall not devour them; they shall dwell secure and untroubled.
I shall establish for them a planting of renown; they shall no more be carried off by famine, and they shall not have to bear again the taunts of the nations.

וְכִרְתִּי לָהֶם בְּרִית שָׁלוֹם וְהִשְׁפַּתִּי חַיָּה־רָעָה מִזֶּה־הָאָרֶץ וְיָשְׁבוּ בַּמְדְּבָר לְבָטַח וְיִשְׁנֹו בְּיַעֲרֵים:
וְנָתַתִּי אוֹתָם וְסָבִיבוֹת גְּבֻעָתִי בְּרָכָה וְהוֹרְדֹתִי הַגֶּשֶׁם בְּעִתּוֹ גֶּשְׁמִי בְּרָכָה יִהְיוּ: וְנָתַן עֵץ הַשָּׂדֶה אֶת־פְּרִיֹ וְהָאָרֶץ תִּתֵּן יְבוּלָהּ וְהָיוּ עַל־אֲדָמְתָם לְבָטַח וְיִדְעוּ כִּי־אֲנִי יְהוָה בְּשִׁבְרֵי אֶת־מַטּוֹת עֲלֵם וְהִצַּלְתִּים מִיַּד הַעֲבָדִים בָּהֶם:
וְלֹא־יִהְיוּ עוֹד בַּז לְגוֹיִם וְחַיַּת הָאָרֶץ לֹא תֹאכְלֵם וְיָשְׁבוּ לְבָטַח וְאִין מִחְרִיד: וְהִקְמַתִּי לָהֶם מַטְעַ לְשֵׁם וְלֹא־יִהְיוּ עוֹד אֶסְפִּי רָעַב בְּאַרְצְךָ וְלֹא־יִשְׂאוּ עוֹד כְּלַמַּת הַגּוֹיִם:

Kohelet Rabbah 7:13

When the Holy One blessed be He created Adam the first man, He took him and showed him all the trees in the Garden of Eden, and He said to him: 'See My creations, how beautiful and exemplary they are. Everything I created, I created for you. Make certain that you do not ruin and destroy My world, as if you destroy it, there will be no one to mend it after you.

בְּשַׁעַה שֶׁבְּרָא הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא אֶת אָדָם הָרִאשׁוֹן, נָטְלוֹ וְהִחְזִירוֹ עַל כָּל אֵילָנֵי גֶן עֵדֶן, וְאָמַר לוֹ, רְאֵה מַעֲשֵׂי כְּמָה נְאֻיִם וּמִשְׁבָּחֵינוּ הוּא, וְכָל מַה שֶׁבְּרָאתִי בְּשִׁבְלֶיךָ בְּרָאתִי, תֵּן דַּעְתְּךָ שְׂלֵא תִמְלַקֵּל וְתִחְרִיב אֶת עוֹלָמִי, שְׂאֵם קִלְקַלְתָּ אִין מִי שְׂיִתְקַן אַחֲרֶיךָ.

BT Taanit 5b-6a

When they were taking leave of one another, Rav Nahman said to Rabbi Yitzhak: Master, give me a blessing. Rabbi Yitzhak said to him: I will tell you a parable. To what is this matter comparable? It is comparable to one who was walking through a desert and who was hungry, tired, and thirsty. And he found a tree whose fruits were sweet and whose shade was pleasant, and a stream of water flowed beneath it. He ate from the fruits of the tree, drank from the water in the stream, and sat in the shade of the tree. And when he wished to leave, he said: Tree, tree, with what shall

כִּי הָיוּ מִפְטָרֵי מִהֲדָדִי, אָמַר לֵיהּ: לִיבְרַח מֵר! אָמַר לֵיהּ: אֲמַשׁוּל לָךְ מְשָׁל, לָמָּה הַדְּבָר דּוּמָה? לְאָדָם שֶׁהֵיךְ הוֹלֵךְ בַּמְדְּבָר וְהֵיךְ רָעִב וְעֵיף וְצָמָא, וּמְצָא אֵילָן שֶׁפִּירוֹתָיו מְתוּקִין וְצִלוֹ נָאֵה וְאִמַּת הַמַּיִם עוֹבְרַת תַּחְתָּיו. אֲכַל מִפִּירוֹתָיו, וְשָׁתָה מִמֵּימֵינוּ, וְיָשַׁב בְּצִילוֹ. וְכִשְׁפִּיקֵשׁ לֵילֵךְ, אָמַר: אֵילָן אֵילָן, בְּמָה אֲבָרְכֶךָ? אִם אוֹמֵר לָךְ שְׂיִהֵו פִּירוֹתֶיךָ

I bless you? If I say to you that your fruits should be sweet, your fruits are already sweet; if I say that your shade should be pleasant, your shade is already pleasant; if I say that a stream of water should flow beneath you, a stream of water already flows beneath you. Rather, I will bless you as follows: May it be God's will that all saplings which they plant from you be like you. So it is with you. With what shall I bless you? If I bless you with Torah, you already have Torah; if I bless you with wealth, you already have wealth; if I bless you with children, you already have children. Rather, may it be God's will that your offspring shall be like you.

מתוקין — הרי פירותיך מתוקין, שיהא צילה נאה — הרי צילה נאה, שתהא אמת המים עוברת תחתיה — הרי אמת המים עוברת תחתיה, אלא: יהי רצון שכל נטיעות שנוטעין ממך יהיו כמותך. אף אתה, במה אברכה? אם בתורה — הרי תורה, אם בעושר — הרי עושר, אם בבנים — הרי בנים, אלא: יהי רצון שיהיו צאצאי מעיה כמותך.

We drink red wine/grapejuice.

Lied „Shirat Ha'asavim“

Know that every shepherd has his own special melody. Know that every herb has its own special song. And from the singing of the herbs, a shepherd's melody is made.	Da lekha shekol ro'eh vero'eh Yesh lo nigun meyuchad mishelo. Da lekha shekol esev ve'esev yesh lo shirah meyuchedet mishelo. Umishirat ha'asavim na'aseh nigun shel ro'eh.	דע לך שכל רועה ורועה יש לו ניגון מיוחד משלו דע לך שכל עשב ועשב יש לו שירה מיוחדת משלו ומשירת העשבים נעשה ניגון של רועה
How beautiful, how beautiful and handsome. When you hear their singing, it is very good to pray among them and joyfully worship God. And from the singing of the herbs, the heart is filled and yearns.	Kamah yafeh, kamah yafeh vena'eh kesheshom'im hashirah shelahim. Tov meod lehitpalel beineihem uvesimchah la'avod et HaShem. Umishirat ha'asavim mitmale halev umishtokek.	כמה יפה כמה יפה ונאה כששומעים השירה שלהם. טוב מאוד להתפלל ביניהם ובשמחה לעבוד את השם ומשירת העשבים מתמלא הלב ומשתוקק
And when the heart is filled with singing and yearns for the Land of Israel, a great light then shines forth. The holiness of the land is upon him. And from the singing of the herbs, a melody of the heart is made.	Ukhshehalev min hashirah mitmale umishtokek el Eretz Yisrael. Or gadol azai nimshakh veholekh mikdushatah shel ha'aretz alav, umishirat ha'asavim na'aseh nigun shel halev.	וכשהלב מן השירה מתמלא ומשתוקק אל ארץ ישראל. אור גדול אזי נמשך והולך מקדושתה של הארץ עליו ומשירת העשבים נעשה ניגון של הלב.

Brachah/Blessing after drinking wine/grapejuice and eating fruits:

ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם, על הגפן ועל פרי הגפן, על העץ ועל פרי העץ ועל תנובת השדה ועל ארץ המדבר טובה ורחבה שרצית והנחלת לאבותינו לאכול מפריה ולשבוע מטובה. רחם (נא) יי אלהינו על ישראל עמך ועל ירושלים עירך ועל ציון משכן כבודך, ועל מזבחך, ועל היכלך. ובנה ירושלים עיר הקדש במהרה בימינו. והעלנו לתוכה ושמחנו בבנינה, ונאכל מפריה ונשבוע מטובה ונברכה עליה בקדשה ובטהרה פי אתה טוב ומטיב לכל ונודה לך יי אלהינו על הארץ ועל המנהיג ועל הכלכלה ועל פרי הגפן ועל הפרות: ברוך אתה יי, על הארץ ועל פרי הגפן ועל העץ ועל הפרות:

Lied Ps 130:1

How good and how pleasant it is that brothers and sisters dwell together.	Hineh mah tov umah na'im schevet achim gam yachad. Hineh mah tov umah na'im schevet achayot gam yachad.	הנה מה טוב ומה נעים שבת אחים גם יחד: הנה מה טוב ומה נעים שבת אחיות גם יחד:
---	---	--